

Spis treści

Wstęp	5
Guillaume de Machaut (ok. 1300–1377)	13
<i>Zdobycie Aleksandrii</i>	13
Pierre de Ronsard (1524–1585)	17
<i>Mówi Nimfa z Francji</i>	17
<i>Panegiryk Sławy. Henrykowi III, królowi Francji i Polski</i>	18
Claude Binet (ok. 1553 – ok. 1600)	20
<i>Pożegnanie Najjaśniejszego Króla Polski przez Francję</i>	20
Philippe Desportes (1546–1606)	22
<i>Pożegnanie Polski</i>	22
Agrippa d’Aubigné (1552–1630)	25
<i>O Sarmaci bez króla!</i>	25
<i>Bóg przysłał</i>	26
Jean de La Gessée (1551–1596)	28
<i>Na Jego elekcję i wyjazd do Polski</i>	28
<i>O Francuzach i Polakach</i>	29
<i>O Polsce</i>	29
<i>O pierwszych chrześcijańskich królach Polski</i>	30
Anonim (XVI w.)	31
<i>Historia niezwyklej i tragicznej śmierci Popiela, Króla Polski, którego okrutne czyny znajdują odbicie w poczynaniach jego następcy Henryka Walezego</i>	31
Gui du Faur de Pibrac (1529–1584), autor domniemany	33
<i>Grób Wandy, dzielnej i pełnej cnoty królowej Polski, pod Krakowem widoczny</i>	33
Françoise de Motteville (ok. 1621–1689)	35
<i>Pamiętniki</i>	35
René de Sainte-Espine (1610–1671)	40
<i>Strofy na przybycie do Paryża, 25 października 1645, Prześwietnego Księcia Wojewody, Ambasadora Nadzwyczajnego Najjaśniejszego Króla Polski</i>	40

Marc-Antoine Girard de Saint-Amant (1594–1661)	43
<i>List na tematy różne do Pana Des Noyers, Sekretarza Najjaśniejszej Królowej Polski</i>	43
<i>List polski, do Teandra</i>	45
<i>Strofy o błogostawionym stanie Najjaśniejszej Królowej Polski i Szwecji</i>	47
Gédéon Tallemant des Réaux (1619–1692)	49
<i>Historyjki</i>	49
Jean Rotrou (1609–1650)	50
<i>Wacław</i>	50
François de La Mothe Le Vayer (1588–1672)	55
<i>O Polsce</i>	55
Nicolas Payen (1634 – po 1704)	58
<i>Podróże pana Payena</i>	58
Jean de La Fontaine (1621–1695)	64
<i>Do Jej Najjaśniejszej Wysokości Księżnej Bawarskiej</i>	64
Jean de Préchac (1647–1720)	67
<i>Piękny Polak. Historia miłosna</i>	67
Jean-François Regnard (1655–1709)	69
<i>Podróż do Polski</i>	69
Jean Commire (1625–1702)	78
<i>O królu Polski</i>	78
Auguste Poubeau de Bellechaume	80
<i>Na ślub Ludwika XV, króla Francji, z Marią Leszczyńską, księżniczką polską krwi królewskiej</i>	80
Bernard Routh (1695–1768)	82
<i>Oda do Królowej</i>	82
Abbé Barron	85
<i>Pieśń dziękczynna na ślub Króla z Polską Księżniczką Marią Leszczyńską, Córką króla Stanisława, ofiarowana Jego Królewskiej Wysokości 7 września 1725 r.</i>	85
Wolter (1694–1778)	87
<i>Historia Karola XII</i>	87
<i>Wiersz ofiarowany Królowej. Na powtórny wybór króla Stanisława na tron polski. 1733</i>	92
<i>Do króla Stanisława</i>	93
<i>Do króla Stanisława. Na zamknięcie teatru w Lunéville</i>	93
<i>Kandyd</i>	94
<i>Na wybór księcia Poniatowskiego na tron polski</i>	96
<i>Listy</i>	97
<i>Do Fryderyka II, króla Prus. 16 października 1772</i>	97
<i>Do Fryderyka II, króla Prus. 18 listopada 1772</i>	99

Pierre-Charles-François Porquet (1728–1796)	100
20 października 1763. Wiersz Lotaryńczyków do króla Stanisława, z okazji wakatu na tronie polskim po śmierci elektora saskiego	100
Élie-Catherine Fréron (1718–1776)	101
Wiersz ofiarowany Królowi Polski, księciu Lotaryngii i Baru w Wersalu, 28 wrześ- nia 1756 roku	101
Nicolas de Chamfort (1740–1794)	103
Charaktery i anegdoty	103
Jean-Jacques Rousseau (1712–1778)	105
Uwagi o rządzie polskim i jego projektowanej naprawie	106
Gabriel Bonnot de Mably (1709–1785)	114
O rządzie i prawach w Polsce	115
Jean-Paul Marat (1743–1793)	120
Przygody młodego hrabiego Potowskiego. Powieść z czasów konfederacji barskiej ...	122
Louis Antoine de Caraccioli (1719–1803)	128
Listy do słynnej zmarłej w Polsce... ..	128
Podróż Rozumu po Europie	130
Louis-Philippe de Ségur (1753–1830)	134
Pamiętniki, czyli Wspomnienia i Anegdoty	134
Jacques-Henri Bernardin de Saint-Pierre (1737–1814)	138
Uwagi o Polsce	139
Mowa starego chłopca polskiego	144
Claude-Carloman de Rulhière (1735–1791)	146
Historia anarchii w Polsce i rozbioru Rzeczypospolitej. Wprowadzenie	146
Jacques Delille (1738–1813)	150
Ogrody	150
André Chénier (1762–1794)	153
Maria Cosway	153
Jean-Baptiste Louvet de Couvray (1760–1797)	155
Przygody miłosne kawalera de Faublas	156
Jacques-Antoine de Révéroni Saint-Cyr (1767–1829)	160
Pauliska, czyli nowa perwersja. Pamiętniki pewnej Polki	161
Charles Pigault-Lebrun (1753–1835)	165
Metusko, czyli Polacy. Nowela trzecia	165
Sophie Senneterre de Renneville (1772–1822)	168
Stanisław, król Polski, powieść historyczna	169
Charles de Lasalle (1775–1809)	172
Wiersz generała Lassalle'a	172

Jean-Guillaume-Antoine Cuvelier de Trye (1766–1824) i Jean-Bernard-Eugène-de Cantiran de Boirie (1785–1837)	173
<i>Stanisław Leszczyński, czyli oblężenie Gdańska</i>	175
Lazare-Nicolas-Marguerite Carnot (1753–1823)	181
<i>Wanda, królowa Polski</i>	182
Germaine de Staël (1766–1817)	186
<i>O Niemczech</i>	186
<i>Dziesięć lat wygnania</i>	187
Jean-Baptiste Barjaud (1785–1813)	190
<i>Odrodzenie Polski</i>	190
Auguste de Lagarde (1783–1853)	195
<i>Pogrzeb Kościuszki w kryptach królów polskich w Krakowie</i>	196
Eugène de Pradel (1784–1857)	199
<i>Polscy lansjerzy</i>	199
Aleksander Dumas (1802–1870)	201
<i>Lipsk</i>	201
<i>Królowa Margot</i>	206
Antoine Deschamps de Saint-Amand, zwany Antony (lub Antoni) Deschamps (1800–1869)	209
<i>Polski ułan (31 marca 1814)</i>	209
Casimir Delavigne (1793–1843)	211
<i>Dies irae Kościuszki</i>	211
<i>Warszawianka z 1831 roku</i>	213
Gérard de Nerval, pseudonim Gérarda Labrunie (1808–1855)	216
<i>Naprzód marsz!</i>	217
André van Hasselt (1806–1874)	222
<i>Do Polaków</i>	222
Émile Souvestre (1806–1854)	227
<i>Kantata polska</i>	227
Pierre-Jean de Béranger (1780–1857)	230
<i>Poniatowski</i>	230
<i>Śpieszmy się!</i>	232
Alfred de Musset (1810–1857)	234
<i>Do Polski</i>	234
Félix Pyat (1810–1889)	235
<i>Pierścionek. Epizod z polskiej wojny</i>	235
Auguste Barthélemy (1794–1867)	239
<i>Piątek wieczór – 16 września</i>	239

Warszawa	240
<i>Emigracja polska. Do miast wschodniej Francji</i>	245
Auguste Barbier (1805–1882)	248
Warszawa	248
<i>Szturm Węgrowa</i>	251
<i>Kościuszko (1794)</i>	253
Félicité-Robert de Lamennais (1782–1854)	254
<i>Wzięcie Warszawy</i>	254
<i>Hymn do Polski</i>	255
Charles de Montalembert (1810–1870)	257
<i>Modlitwa katolika francuskiego za Polskę</i>	257
<i>Naród w żałobie</i>	259
<i>Powstanie polskie</i>	263
Maurice de Guérin (1810–1839)	266
<i>O Polsce</i>	266
<i>Dwa anioły</i>	268
Léon Gozlan (1803–1866)	270
<i>Teraz my</i>	270
Nepomucène Lemercier (1771–1840)	272
<i>Przywracanie porządku w Polsce</i>	272
Pierre-Nicolas-Ferdinand Papion du Château (1796–1876)	275
<i>Polska Amazonka</i>	275
<i>Gościnność Francji. Do wygnańców polskich</i>	276
Justin Maurice (1810–1849)	278
<i>Emilia Plater</i>	278
Eugène Pottier (1816–1887)	282
<i>Ostatnia nadzieja</i>	282
<i>Śpiew kozaka</i>	284
Marceline Desbordes-Valmore (1786–1859)	286
<i>Polska narzeczona</i>	287
Victor Hugo (1802–1885)	289
<i>Bracia, ostatnie słowo</i>	289
<i>Samotna u stóp wieży</i>	291
<i>Nędznicy</i>	292
<i>Polska. Przemówienie wygłoszone w Izbie Parów 19 III 1846</i>	294
<i>Biesiada polska. Rocznica rewolucji polskiej 29 listopada 1852</i>	295
<i>Dwudziesta trzecia rocznica rewolucji polskiej, 29 listopada 1853 na Jersey</i>	297
<i>Do wojska rosyjskiego</i>	297
<i>Do Komitetu Budowy Pomnika Mickiewicza</i>	298

Victor de Laprade (1812–1883)	300
<i>Do wygnańców</i>	300
<i>Resurrecturis. Do Polaków</i>	302
<i>Do męczenników</i>	303
Edgar Quinet (1803–1875)	306
<i>Poniatowski</i>	306
Louise Colet (1810–1876)	309
<i>Przestanie do polskiej emigracji</i>	309
<i>Przebudzenie Polski</i>	310
Pierre Gras	312
<i>Pieśń francuska dla Polski</i>	312
François-René de Chateaubriand (1768–1848)	314
<i>Pamiętniki zza grobu</i>	314
Alfred de Vigny (1797–1863)	319
<i>Cinq-Mars</i>	320
<i>Wanda. Historia rosyjska</i>	321
<i>Despota</i>	325
Jules Michelet (1798–1874)	326
<i>Wykłady wygłoszone w Collège de France</i>	326
<i>Do członków Rządu Tymczasowego</i>	327
<i>Męczeńska Polska. Kościuszko</i>	328
Jean-Baptiste-Henri-Dominique Lacordaire (1802–1861)	330
<i>Polska</i>	330
<i>O człowieku jako istocie moralnej</i>	331
Pierre Dupont (1821–1870)	332
<i>Koniec Polski</i>	332
Honoré de Balzac (1799–1850)	337
<i>Fałszywa kochanka</i>	337
<i>Kuzynka Bietka</i>	343
<i>Krzywe zwierciadło historii współczesnej</i>	347
<i>List do Pani Hańskiej</i>	349
George Sand (1804–1876)	351
<i>Dzieje mojego życia</i>	351
Louis-Gustave-Fortuné Ratisbonne (1827–1900)	356
<i>Polska. Legenda</i>	356
Sully-Prudhomme (1839–1907)	359
<i>Polski chór</i>	359
Hippolyte Lucas (1807–1878)	363
<i>Polskie dziecię</i>	363

Jean-Santiago Mégret de Belligny (1826–1905)	365
<i>Kościuszkę, czyli Polska w roku 1794</i>	365
Erckmann-Chatrian	369
<i>Historia rekruta z 1813 roku</i>	369
Jules Barbey d'Aurevilly (1808–1889)	371
<i>Żonaty ksiądz</i>	372
Édouard Vicq (1819–1886)	374
<i>Polska i piosenki</i>	374
Victor Cherbuliez (1829–1899)	376
<i>Przygoda Władysława Bolskiego</i>	377
Catulle Mendès (1841–1909)	381
<i>Matki wrogami</i>	382
Maurice Rollinat (1846–1903)	387
<i>Chopin</i>	388
Émile Goudeau (1849–1906)	390
<i>Polacy</i>	390
Jean Lorrain (Paul Duval, 1855–1906)	400
<i>Typowa Rosjanka</i>	401
Léon Valade (1841–1884)	404
<i>Finis Poloniae</i>	404
Armand Silvestre (1837–1901)	406
<i>Rosja. Wrażenia – Portrety – Krajobrazy</i>	406
<i>O poeto, o Chopinie!</i>	408
Alfred Jarry (1873–1907)	411
<i>Ubu Król, czyli Polacy</i>	411
<i>Ubu na Montmartrze</i>	417
Léon Paris	420
<i>Napoleon i Pani Walewska</i>	420
Marcel Proust (1871–1922)	423
<i>Chopin</i>	423
<i>W poszukiwaniu straconego czasu</i>	424
Anna de Noailles (1876–1933)	426
<i>Muzyka Chopina</i>	426
Emmanuel Chabrier (1841–1894), Émile de Najac (1828–1899) i Paul Burani (1845–1901)	428
<i>Król mimo woli, opera komiczna w trzech aktach</i>	428

André Gide (1869–1951)	430
<i>Odpowiedź na międzynarodową ankietę zorganizowaną przez Henryka Sienkiewicza</i>	430
Émile Verhaeren (1855–1916)	432
<i>Odpowiedź na międzynarodową ankietę zorganizowaną przez Henryka Sienkiewicza</i>	432
Paul Ginisty (1855–1932)	433
<i>Odpowiedź na międzynarodową ankietę zorganizowaną przez Henryka Sienkiewicza</i>	433
Paul Claudel (1868–1955)	435
<i>Pieśń rozdartego ludu</i>	436
Edmond Rostand (1868–1918)	439
<i>Serce Chopina</i>	440
Adrienne Blanc-Péridier (1884–1965)	446
<i>Płaszcz królowej Jadwigi</i>	446
Maurice Maeterlinck (1862–1949)	448
<i>W sprawie Polski</i>	448
<i>Polsce!</i>	450
Bibliografia	453
Indeks osób	459
Spis ilustracji	469